

Innst. 365 S

(2012–2013)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:64 S (2012–2013)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Laila Dávøy, Dagrun Eriksen, Line Henriette Hjemdal og Kjell Arvid Svendsen om videregående skoletilbud til pasienter i helseinstitusjon

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen gjennomgå strukturen i skoletilbudet på helseinstitusjoner slik at det sikres pedagogisk kompetanse som imøtekommer pasientens behov for opplæring.
2. Stortinget ber regjeringen sikre godt samarbeid mellom helseinstitusjon og hjemskole, og utarbeide en veileder som avklarer ansvarsforhold når elever blir innlagt på helseinstitusjon.
3. Stortinget ber regjeringen sikre at alle sykehus har en ungdomskoordinator som kan formidle informasjon knyttet til sykehuskolen.
4. Stortinget ber regjeringen sikre at fylkeskommunen der helseinstitusjonen ligger får refundert kostnader knyttet til videregående opplæring i helseinstitusjon.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tor Bremer, Svein Gjelseth, Stine Renate Håheim, Lotte Grepp Knutsen, Karin Yrvin og lederen Marianne Aasen, fra Fremskrittspartiet,

Mette Hanekamhaug, Tord Lien og Bente Thorsen, fra Høyre, Elisabeth Aspaker, Svein Harberg og Henning Warloe, fra Sosialistisk Venstreparti, Heidi Sørensen, fra Senterpartiet, Anne Tingelstad Wøien, fra Kristelig Folkeparti, Dagrun Eriksen, og fra Venstre, Trine Skei Grande, viser til representantforslaget.

Komiteen viser til at retten og plikten til videregående opplæring også gjelder for elever som er innlagt på helseinstitusjon som et regionalt helseforetak eier, og for pasienter i private helseinstitusjoner som har avtale med regionale helseforetak. Det er fylkeskommunen der institusjonen ligger som har ansvaret for videregående opplæring. Det er viktig at elever som er innlagt på helseinstitusjoner får den opplæringen de har krav på.

Komiteen vil peke på at videregående opplæring gir tilhørighet og fellesskap. Det er spesielt viktig for dem som opplever sykdom eller skade å få mulighet til å leve et så normalt liv som mulig midt opp i de utfordringer de står overfor. Ved å tilrettelegge for at pasientene får godt undervisningstilbud på helseinstitusjonen, vil overgangen til hjemskolen bli lettere. Eleven vil da slippe å ta igjen mye skolearbeid, og sannsynligheten for at eleven klarer å fullføre på normert tid vil øke.

Komiteen viser til at ifølge opplæringsloven har fylkeskommunen plikt til å gi pasienter som er under videregående opplæring, rett til skoletilbud når de er innlagt på en helseinstitusjon som et regionalt helseforetak eier, og tilsvarende for pasienter i private helseinstitusjoner som har avtale med regionale helseforetak. I februar 2013 kom Unge Funksjonshemmede med en utredning som tyder på at det fremdeles er store forskjeller i tilbudet om opplæring på helseinstitusjoner. De peker på at det foreligger man-

gel på kunnskap i fylkeskommunene om deres plikt til å gi videregående opplæring i helseinstitusjoner. Rapporten er ingen dybderapport, men det er grunn til å tro at det er ulik praksis og forståelse av regelverket i ulike fylkeskommuner. Denne ulike praksisen kan skyldes at fylkeskommunene ikke i tilstrekkelig grad er klar over sitt ansvar. Det tyder på at det er et stort behov for oppmerksomhet rundt fylkeskommunenes ansvar for videregående opplæring som også gjelder i helseinstitusjoner.

Komiteen mener det derfor er nødvendig med et løft for å styrke opplæringstilbudet i helseinstitusjonene til unge pasienter som er under videregående opplæring.

Komiteen mener det er viktig å avklare hvem som har ansvar for hva når en elev blir innlagt på helseinstitusjon. Det bør utarbeides en veileder som avklarer hva som skjer når en elev blir innlagt på en helseinstitusjon. Veilederen skal tydeliggjøre fylkeskommunens ansvar. Komiteen ber også departementet vurdere andre tiltak for å informere og veilede fylkeskommunene.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen bidra til et godt samarbeid mellom helseinstitusjon og institusjonsfylke, og utarbeide en veileder som avklarer ansvarsforholdet når en elev blir innlagt på helseinstitusjon.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at ansvaret for videregående opplæring er et fylkeskommunalt ansvar. Hvordan opplæringen organiseres, kompetanse hos utdanningspersonellet mv. er og bør fortsatt være fylkeskommunens ansvar. Utarbeidelse av en veileder og bedre informasjon til fylkeskommunen vil bidra til at fylkeskommunene får tydeliggjort sitt ansvar og bedre kan gi elevene i helseinstitusjoner den opplæringen de har krav på.

Flertallet viser til at institusjoner for somatiske sykdommer i hovedsak er jevnt fordelt mellom fylkene. En eventuell variasjon i kostnadene mellom fylkene som har slike institusjoner er påregnelig og innenfor rammen av det som er akseptabelt innenfor dagens system med rammefinansiering. Flertallet støtter derfor ikke forslag 4 om refusjon av kostnader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at full oppdekking av alle fag i videregående skole i helseinstitusjonene kan være svært kostnadskrevende. Disse medlemmer mener det bør vurderes nye strukturer som kan bidra til at pasientene får det tilbudet de har krav

på. Kriminalomsorgen har skoletilbud hvor en del fengsler har samarbeid med nærliggende skoler. Disse medlemmer mener det derfor bør vurderes nye strukturer for å dekke behovet for hvordan helseinstitusjonen kan få lærere med faglig kompetanse som eleven har bruk for.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer forslag 1 i dokumentet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at refusjonsordningen for fylkeskommunen ifølge dagens regler kun gjelder for pasienter ved institusjoner innen spesialisert behandling for rusavhengige og innen psykisk helsevern. Det betyr at sykehus og rehabiliteringsinstitusjoner ikke omfattes av ordningen, og insentiver til å ha gode tilbud svekkes. Disse medlemmer mener derfor refusjonsordningen bør endres slik at den også omfatter elever ved alle helseinstitusjoner.

Disse medlemmer fremmer forslag 4 i dokumentet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at utfordringene knyttet til tilbud om skole i helseinstitusjoner er størst ved de store sykehusene. Her blir ungdommer lagt inn på voksenavdelinger og ikke egne ungdomsavdelinger. Dette medlem mener det bør ansettes en koordinator som kan informere pasientene og koordinere skoletilbudet ved helseinstitusjonene.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem forslag 3 i dokumentet.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennomgå strukturen i skoletilbudet på helseinstitusjoner slik at det sikres pedagogisk kompetanse som imøtekommer pasientens behov for opplæring.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sikre at fylkeskommunen der helseinstitusjonen ligger, får refundert kostnader knyttet til videregående opplæring i helseinstitusjon.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre at alle sykehus har en ungdomskordinator som kan formidle informasjon knyttet til sykehuskolen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen bidra til et godt samarbeid mellom helseinstitusjon og institusjonsfylke, og utarbeide en veileder som avklarer ansvarsforholdet når en elev blir innlagt på helseinstitusjon.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 28. mai 2013

Marianne Aasen

leder

Lotte Grepp Knutsen

ordfører

